

Ohlédnutí za nejvýraznějším mesiášem konce 20. století

ZEMŘEL SUN MYUNG MOON

Martin Kořínek

Třetího září 2012 ve věku devadesáti dvou let zemřel v Jižní Koreji Sun Myung Moon, jeden z mála náboženských vůdců dvacátého století, o jehož kultu a mesiášském působení můžeme hovořit v celosvětovém měřítku.¹

Sun Myung Moon při projevu v Praze 9. 11. 1995.
Foto: archiv Dingiru.

Svou náboženskou autoritu vybudoval Korejec Moon (jehož jméno bývá do češtiny foneticky přepisováno Son Mjong Mun) na tvrzení, že se mu jako patnáctiletému chlapci zjevil Ježíš a požádal jej, aby dokončil jeho dosud nenaplněné poslání.²

Během následujících téměř osmdesáti let se s kolísající, nicméně vytrvalou dynamikou rozvíjel nový synkretizující proud, v němž se stále zřetelněji prosazovala Moonova mesiášská Nebe-tyčná a později Nebe-přesahující role. Není divu, že jeho neortodoxní provokativní učení často sklízelo zpravidla oprávněnou, jindy ale jen obavami z neznámého vyvolanou kritiku.³

Po letech náboženského formování a kazatelských aktivit založil Moon roku 1954 v nuzných podmínkách jihokorejského přístavu Pusan Asociaci Ducha Svatého pro sjednocení světového křesťanstva (zkráceně Církev sjednocení). Počátky hnutí jsou zahaleny rouškou nejasností, některé prameny uvádějí, že Moon byl stíhán protože praktikoval s konvertitkami „očisťující“ sex.⁴

Ve svém základním věroučném manuálu „Božský Princip“ (1966)⁵ Moon svěrazně interpretoval příběhy židovsko-křesťanské Bible. Tvrdil, že nové Pravdy vy dobyl v duchovním světě: sám prý „bojoval proti milionům ďáblů a porazil je“. Fakta se ukázala natolik šokující, že i Bůh je odmítl uznat. Korejec ale trval na svém a Bůh při třetím slyšení objevenou Pravdu uznal. Moonovi se pak poklonily všechny osobnosti Nebe a prohlásili jej za „Vítěze Universa a Pána stvoření“.⁶

Již základní Moonův koncept vyvolává nedorozumění – jeho pojem Bůh totiž není totožný s transcendentním Bohem monoteismu. Podstatou Moonova modelu universa je dualita – „jin a jang“, neboli Objekt (Bůh) – Subjekt (stvoření). Bůh stvořil svět, v němž se mu měly stát jeho protějškem dokonalé lidské páry. Již Adam a Eva však prvním, dle Moona sexuálním, hříchem selhali a objekt Bůh, nemajíc odpovídající subjekt, byl odsouzen k tisícům let utrpení. Jeho nadějí se stal Ježíš (Druhý Adam), nikoli syn Boží, ale spravedlivý člověk. Plán na dokonalé Ježíšovo manželství byl zmařen jeho předčasnou smrtí a Bůh tak nadále strádal. Krátce po první světové válce se dle výpočtů Principu měl v Koreji narodit Třetí Adam...⁷ A Sun Myung Moon⁸ se narodil 6. ledna 1920.⁹

Podobně jako judaismus měl být naplněn křesťanstvím, zamýšlel Moon nahradit křesťanstvo a ostatní náboženství svým učением „godismem“ (z angl. God - Bůh). V dubnu 1960 si vzal o třiatřacet let mladší Korejku Hak Ja Han (Hak Ča

Han). Tímto svazkem Moon naplnil konečně Boží původní záměr vytvořit ideální pár Pravých rodičů. Tímto záměrem si je Moon jist, neboť se považuje za jediného, kdo „zná všechna tajemství Boha“¹⁰ a tvrdil dokonce, že „stokrát stíral slzy z tváře Boha.“¹¹ Během následujících dvaadvaceti let přivedla Hak Ja Han do Pravé rodiny čtrnáct potomků. (Kromě nich měl Moon ještě syna z prvního manželství a nejméně jedno dítě mimo manželství.¹²)

Církev expandovala nejprve v Koreji a v Japonsku, v roce 1973 Moon získal občanství USA a přesídlil do Ameriky. Náborové praktiky moonistů se tu staly terčem kritiky, hovořilo se o vymývání mozků (brainwashingu) a psychické manipulaci¹³ a veřejné mínění schvalovalo práci deprogramátorů.¹⁴

Mediálně ovšem Moon získával největší pozornost hromadnými svatbami. Skrze svůj duchovní zrak k sobě vybíral ideální páry ze svých žáků, ty pak „rouboval“ na Boží rodovou linii své Pravé rodiny. Zatímco při prvním požehnání oddal tři páry, v posledních desetiletích 20. století se při hromadných svatbách na stadionech tisnilo tisíce dvojic.¹⁵

Díky obětavosti a práci (fundraising) věřících se majetek klanu Moonových v USA rychle rozrostl. Moon se stal prvním miliardářem korejského původu, založil vlivné konzervativní noviny The Washington Times, tiskovou kancelář United Press International (UPI), provozoval universitu Bridgeport, síť hotelů New Yorker, firmy distribuující mořské plody, továrnu na pistole Kahr Arms¹⁶ a další podniky.

„Musíme nutně na celém světě zavést teokracii. Náboženství a politiku nelze oddělovat. Činit mezi nimi rozdíl se Satanovi líbí nejvíce“, prohlásil Moon v jednom ze svých projevů.¹⁷ Aby získal politický a náboženský vliv, založil mnoho organizací s obecně chválným programem (např. vzdělávacím, kulturním, mezináboženským apod.). Hlavní činnost těchto organizací však zpravidla tkvěla v pořádání konferencí, na něž zval významné osobnosti. Díky jejich přítomnosti si pak budoval image významného náboženského vůdce a nechal se titulovat „reverend“.

Na základě učení Principu se Moon stavěl do role „největšího antikomunisty“¹⁸ a získával tak sympatie amerických politiků. To mu ovšem nebránilo pěstovat nadstandardně přátelské vztahy s rodinou severokorejských diktátorů Kim Ir-sena a Kim Čong-

„Praví rodiče“ při požehnání v Soulu roku 1999.

Foto: <http://www.tparents.org>.

-ila. Touha stanout v čele budoucí sjednocené Koreje nedávala Moonovi spát.

Koncem tisíciletí začínali Moon a s ním i jeho hnutí pomalu ztrácet dech. Korejcovy velkášské ambice jako světovláda a theokracie vzaly za své. Všechny nenaplněné pozemské sny proto Moon realizoval sobě i svým oddaným na Onom světě.¹⁹ Počátkem nového tisíciletí moonističtí spiritisté zprostředkovali zprávy z duchovního světa, který - alespoň v jejich pojetí - silně

připomíná Nebe z českých lidových pohádek. Nebožtíci se stále handrkují o svých pozemských problémech, nicméně Bůh i všichni Moonovi mrtví ideologičtí či náboženští odpůrci již uznali všechny mesiášovy nároky a unisono jej oslavují: „Ať žije Spasitel lidstva a Král králů“.

Další trhlinu získal obraz mesiáše a jeho ideální Pravé rodiny, když začaly dospívat jeho děti a na veřejnost začaly prosakovat zprávy o neutěšené rodinné atmosféře. Jednadvacitiletý syn Young Jin spáchal pravděpodobně sebevraždu (1999). Dcery Ye Jin a Un Jin se se svými rodinami zcela separovaly. Snacha Nansook Hong utekla i s pěti dětmi od svého manžela - násilnického, na alkoholu a drogách závislého Hyo Jin Moona.²⁰

S pokročilým stářím Moona se často spekulovalo, kdo bude jeho nástupcem v čele církve a Federace rodin za mír ve světě.²¹ Nejprve byl vybrán již zmíněný, problémový nejstarší syn Hyo Jin „Steve“ Moon (*1962). Asi měsíc po jeho předčasné smrti byl v dubnu 2008 do čela Círk-

ve sjednocení jmenován Hyung Jin „Sean“ (*1979), Moonův nejmladší syn.

Příběh jednoho z nevýraznějších náboženských selfmademanů dvacátého století se, zdá se, uzavřel. Sun Myung Moon se prezentoval tak nedostížnou duchovní velikostí, že každý jeho nástupce nemůže než pietně „okuřovat“ jeho památku. Jako mesiáš zcela a fatálně věřil ve své finální vítězství už zde na Zemi. Na rozdíl od jiných vůdců po sobě proto nezanechal žádný obřad ani techniku, které by mohly tmelit a naplňovat budoucí generace,²² a tak jeho hnutí pravděpodobně spěje k pomalému zániku. ■

Poznámky

- 1 Z akademických prací o Moonově hnutí si uznání zasloužily především: BARKER, Eileen, *The Making of a Moonie. Choice or Brainwashing?* Oxford: Basil Blackwell, 1984; CHRYSIDIS, George D., *The Advent of Sun Myung Moon: The Origins, Beliefs and Practices of the Unification Church*. London: Macmillan, 1991.
- 2 BRENN, Michael, *Son Mjong Mun. Rané období 1920-1953*. Praha: Ideál, 2001, str. 19.
- 3 O nepřátelství ze strany křesťanů: MOON, Sun Myung, *Hledání původu univerza*, proslav na slavnostní inauguraci Federace rodin za mír ve světě 7. prosince 1996, str. 20 českého vydání brožury distribuované na inauguraci.
- 4 O těchto nařčeních se zmiňuje např. BARKER, *The Making of a Moonie...*, str. 42.
- 5 Původní Moonův rukopis *Boží Princip* se ztratil; na základě Moonových poznámek a po redakci jeho studentce Hyo Won Jua vzniklo roku 1957 *Vysvětlení Božího Principu* a roku 1966 *Výklad Božího Principu*. Výklad byl roku 1973 přeložen do angličtiny a roku 1998 vyšel česky. – *Boží Princip. Výklad*. Praha: Ideál, 1998, str. xxi.
- 6 BRENN, *Son Mjong Mun...*, str. 24.
- 7 *Boží Princip...*, str. 377-386.
- 8 Původně se Korejec jmenoval Yong Myung Moon, jméno Yong (Drak) si v roce 1946 změnil na Sun (Vhodnost, Dobro).
- 9 Jde o údaj lunárního kalendáře, jako datum narození bývá uváděn i 25. únor 1920.
- 10 MOON, *Hledání původu univerza...*, str. 21.
- 11 KOŘÍNEK, Martin, *Záhrobní impérium* reverenda Mona, *Rozměr* 3, 2005.
- 12 O Moonových rodinných poměrech: HONG, Nansook, *In the Shadow of the Moons. My Life in the Reverend Sun Myung Moon's Family*. Toronto: Little, Brown and Company, 1998.
- 13 Více o náboru a podezření z tzv. vymývání mozků: BARKER, *Making of a Moonie...*
- 14 Vztah veřejného mínění k deprogramování v případě konverze k Církvi sjednocení byl formován např. filmy *Ticket to Heaven* (Kanada, 1981) nebo *Signs and Wonders* (Velká Británie, 1994).
- 15 Obřady se konaly na více stadionech a požehnání bylo přenášeno satelitem. V 90. letech byly zehnaný i páry nemoonistů a rovněž již sezdané páry (re blessing).
- 16 Založil Moonův syn Kook Jin „Justin“ roku 1995.
- 17 Moonův projev 17. 5. 1973. Anglický překlad dostupný v archivu Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů.
- 18 Konfrontace západní demokracie a východního komunismu byla prezentována jako souboj dobra a zla: Božské a satanské strany.
- 19 Více: KOŘÍNEK, Martin, *Exkurze na Onen svět, Dingir* 7(4), 2004, str. 117-118.
- 20 Více: HONG, *In the Shadow of the Moons...*
- 21 Federace založená roku 1997 organizačně nahradila Církvi sjednocení.
- 22 Jeho hnutí podle střizlivých odhadů čítá asi sto tisíc duší. Jde především o věřící z Koreje a Japonska. Dle moonistů členská základna tvoří asi tři miliony oddaných.

Mgr. Martin Kořínek (*1971) je publicista.

Hyung Jin Moon, nástupce Sun Myung Moona v čele církve. Foto: <http://www.gpffkenya.org>.